

มอง มุม สูง

สิทธิในวาระสุดท้าย

มองไปมุมไหนในบ้านเรา...นับเวลาย้อนหลังมามากกว่า 10 ปี ดูเหมือนคำว่า “สิทธิ” กับ “เสรีภาพ” ออกจะขึ้นสมอง แม้แต่บรรดาเด็กตัวเล็กตัวน้อยที่อาศัยอยู่ในบ้านหลังเดียวกัน เขาก็จะเรียกร้องสิทธิและเสรีภาพอยู่เนืองๆ

สิทธิที่เขาจะได้ดูทีวี เล่นคอมพิวเตอร์ แชนด์ไลน์กับเพื่อน

เสรีภาพในการที่เขาจะไปไหนมาไหนด้วยตัวของเขาโดยไม่ต้องมีพ่อแม่เป็นเรือพ่วง รถตู้พ่วงไปด้วย

เสรีภาพที่เขาจะแสดงออกเมื่อเขาไม่พึงพอใจในสิ่งที่ผู้ใหญ่กระทำ

สิทธิที่เขาจะถามว่า ทำไมเด็กต้องเป็นฝ่ายขอโทษก่อนอยู่เรื่อย

ฯลฯ นี่สามารถเรียกว่าเป็นการพัฒนาไปตามยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป และตามนโยบายการเรียนการสอนที่เรียกว่า “เด็ก” ต้องเป็นศูนย์กลางหรือเปล่า ป้าเองก็ไม่ค่อย “get” ลักเท่าไร ฉะนั้นป้าเองคิดว่า คนอายุปุ่นนี้ น่องๆ ของคุณปู่คุณย่า คุณตาคุณยาย มาสนใจสิทธิของตัวเองดีกว่า...กระมัง

สิทธิในวาระสุดท้าย ไม่ว่าจะประชากร สว. หรือผู้สูงวัยทั้งหลายได้เข้าใจเข้าถึงหรือยังว่า ตอนนี้มีกฎหมายที่ให้โอกาสที่เราจะเลือกเพื่อเตรียมตัวจากโลกใบนี้ไปอย่างสงบแล้ว

กฎหมายที่ว่าคือ พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2550 ในมาตรา 12 ที่ระบุว่า ...บุคคลมีสิทธิทำหนังสือแสดงเจตนาไม่ประสงค์จะรับบริการสาธารณสุขที่เป็นไปเพียงเพื่อยืดการตายในวาระสุดท้ายของชีวิตตน หรือเพื่อยุติการทรมานจากการเจ็บป่วยได้

นอกเหนือจากการเสนอแนะให้คุณรู้จักตัดสินใจล่วงหน้า ทำพินัยกรรมอวัยวะ เพื่อส่งเคราะห์เจื้อจวนแก่คนที่ยังต้องอยู่ต่อไป ด้วยการบริจาคอวัยวะเพื่อเป็นวิทยาทาน หรือให้เป็นอะไหล่เปลี่ยนซ่อมแซมของคนที่ต้องการ เพื่อมิให้ลูกหลานบิดเบือนหรือปฏิเสธเจตนาอันเป็นมหากุศลก่อนจากโลกนี้ไปแล้ว สิ่งที่คุณวัยกำลังนับวันถอยหลังเพื่อกลับไปเป็นศูนย์ เหลือแต่ร่างปราศจากลมหายใจ น่าจะตระหนักและเตรียมพร้อม ก็เห็นจะเป็นการเขียนแผนวิธีการตายของตัวเองไว้เพื่อเหลือเพื่อชานะคะ

ประเด็นนี้ในกรณีที่คุณล้มเจ็บป่วย ต้องถูกนำส่งโรงพยาบาลในวาระสุดท้าย ซึ่งอาจจะเป็นแบบเฉียบพลันไม่รู้เนื้อรู้ตัว หรือค่อยเป็นค่อยไปตามอาการก็ตาม หากคุณสามารถทำหนังสือแสดงเจตนาตามมาตรา 12 ของ พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติไว้ ก็จะเป็นทิศทางที่ลูกหลานจะได้ปฏิบัติ เหมือนพินัยกรรมที่คุณบอกกล่าวว่าคุณต้องการการรักษาแบบไหน และไม่ต้องการรักษาแบบใดนั่นแหละ

สิทธินี้ เราไม่ต้องไปอื้อแย่ง ตกเถียงกับใครคะ ไม่ต้องทำประชามติตามหาเสียงส่วนใหญ่ของใคร แต่มันเป็นสิทธิในมือของคุณเอง

อย่างน้อย...ແ່ງนคอรอคอยสิทธิอันเท่าเทียมกันในชีวิตจริงมาจนเหนื่อยแสนเหนื่อยแล้ว เรามารักษาสิทธิในวาระสุดท้ายของเราแน่นอนกว่า...เป็นไหนๆ...จริงไหม.

“ป้าเอง”